

ΤΟ ΔΙΛΗΜΜΑ ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

**ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΤΙΑ
ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΟΣ**

**ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ
Γ.Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ “ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ – ΑΜ. ΦΛΕΜΙΝΓΚ”**

ΟΡΙΣΜΟΣ

«Ως ψευδής καταγγελία παιδικής κακοποίησης ορίζεται η επώνυμη ή ανώνυμη κατάθεση στις υπηρεσίες προστασίας του παιδιού, της πληροφορίας ότι ένα άτομο ενήργησε κακοποιητικά σε βάρος ενός παιδιού, ενώ η έρευνα από τις αρμόδιες υπηρεσίες κατέληξε στο ασφαλές συμπέρασμα ότι δεν διεπράχθη αυτό το αδίκημα και ότι η αβασιμότητα της καταγγελίας ήταν «εν γνώσει» του ατόμου που προέβη σε αυτή».

Κατηγορίες Ψευδών Καταγγελιών

- ❑ Καλόπιστες (από συγγενείς, φίλους, εκπαιδευτικούς ή από άλλα πρόσωπα γνωστά στην οικογένεια, τα οποία είτε υπήρξαν αυτόπτες μάρτυρες της παιδικής κακοποίησης ή παραμέλησης είτε έχουν πληροφορηθεί το γεγονός από άλλες πηγές)
- ❑ Κακόπιστες (από ανήλικο άτομο, το οποίο εμφανίζεται να ενεργεί για λογαριασμό του φερόμενου ως θύματος κακοποίησης παιδιού και μπορεί να έχει συζυγική, ερωτική, φιλική, επαγγελματική ή άλλη κοινωνική σχέση με τον θεωρούμενο ως δράστη της παιδικής κακοποίησης).
- ❑ Ψυχοπαθολογικές, Wakefield και Underwager (1990) και Eagle και O' Donohue (2012)

Ψευδείς καταγγελίες παιδιών (2%)

- “Σύνδρομο γονεϊκής αποξένωσης”
- “Πλύση εγκεφάλου”
- Σοβαρή πειθαρχική τιμωρία του παιδιού
→ εκδίκηση ή εκβιασμός γονέα
- Προβολές των επιθυμιών σε έναν από τους γονείς
- Άτομα που συγχρωτίζονται με παιδιά
- Παιδιά υιοθετημένα, διαφορετικής εθνικότητας, με ειδικές ανάγκες

Στατιστικά στοιχεία των καταγγελιών
στην Παιδική Κακοποίηση
(*Trocme και Bala 1998, Καναδάς*)

- ❖ 1/5 των καταγγελιών πληρούσε τις προϋποθέσεις διερεύνησης
- ❖ 51% αβάσιμες, καλόπιστες και 4% ψευδείς, κακόπιστες
- ❖ Διαμάχη των γονέων → 35% - 55%
- ❖ Παραμέληση 48%
- ❖ Σεξουαλική κακοποίηση 14%

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

✓ Παιδί

- Απομάκρυνση από την οικογένεια
- Αποχωρισμός αδελφών, φίλων ή συγγενών
- Αποκλεισμός και απομόνωση
- Ιατρικές εξετάσεις
- Κουραστικές συνεντεύξεις
- Συναισθήματα: αβεβαιότητα, σύγχυση, οργή, απελπισία, αγωνία, άγχος, ανασφάλεια, ενοχές
- Προβλήματα Ύπνου, Διατροφικές Διαταραχές, Κατάθλιψη, Αυτοκτονία

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

✓ Ψευδώς Καταγγελλόμενο Άτομο

- ❖ Στέρηση του παιδιού του
- ❖ Καχυποψία, αμφισβήτηση
- ❖ Διάλυση οικογένειας
- ❖ Απώλεια εργασίας
- ❖ Οικονομικά προβλήματα
- ❖ Απώλεια προσωπικής και κοινωνικής ταυτότητας, αυτοσεβασμού, εμπιστοσύνης στους θεσμούς
- ❖ Αλλαγή τόπου διαμονής
- ❖ Απειλές, αντίποινα, εκβιασμοί, βιαιοπραγίες κ.ά.
- ❖ Φυλάκιση

Παράγοντες αποτυχίας αποκάλυψης των ψευδών καταγγελιών

Επαγγελματίες υγείας

- α) Κλινικές ιδιαιτερότητες του τύπου της κακοποίησης
- β) Έλλειψη των κατάλληλων γνώσεων και εμπειρίας
- γ) Απουσία αξιόπιστων και πειστικών διαγνωστικών κριτηρίων

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΨΕΥΔΟΥΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

- I. Το γνωστικό αντικείμενο της Παιδικής Κακοποίησης να συμπεριληφθεί στην Ιατροδικαστική
- II. Διεπιστημονικές Μονάδες Διαχείρισης της Παιδικής Κακοποίησης
- III. Ικανότητα Επαγγελματιών Υγείας στην Διαφορική Διάγνωση Παιδικής Κακοποίησης
- IV. Σωστή Επιλογή Επαγγελματιών Υγείας
- V. Χρήση Πρωτόκολλου Συνέντευξης

ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

- Ακατάλληλες → Ψευδείς δηλώσεις κακοποίησης παιδιού
- Αδέξιες → Δυσμενείς επιπτώσεις για το παιδί

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

- Ανάθεση σε επιλεγμένους ειδικούς
- Επιμόρφωση και εκπαίδευση των ανακριτικών αρχών στην σωστή συνέντευξη με τα παιδιά
- Οπτικο-ακουστικές εγγραφές των Πρότυπων Συνεντεύξεων
- Εποπτεία Συνέντευξης
- Πρότυπες Συνεντεύξεις με επιστημονικά τεκμηριωμένη αποτελεσματικότητα

Παρεμβάσεις στο επίπεδο Θεσμικών και Νομοθετικών Ρυθμίσεων

- ✓Αποδεδειγμένα, αξιόπιστα διαγνωστικά κριτήρια παιδικής κακοποίησης
- ✓Σαφείς, αξιόπιστες, πειστικές ενδείξεις
- ✓Επιτάχυνση διαδικασιών εκδίκασης και έφεσης περιπτώσεων παιδικής κακοποίησης
- ✓Αίτια και κίνητρα ανάκλησης μιας καταγγελίας
- ✓Ψυχοδιαγνωστική εκτίμηση καταγγέλλοντος ατόμου
- ✓Αυστηρές κυρώσεις σε ψευδή καταγγελία
- ✓Αποκατάσταση της εικόνας του θύματος από τα ΜΜΕ
- ✓Επιμόρφωση, μετεκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση νομικών, εισαγγελικών και δικαστικών λειτουργών

Σας Ευχαριστώ